

Sygn. akt I ACz 481/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Janusz Kaspryszyn (spr.)
Sędzia SA:	Dariusz Kłodnicki

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w W.**

przeciwko: (...) **Sp. z o.o. z siedzibą we W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 14 stycznia 2013 r., sygn. akt X GC 608/12

p o s t a n a w i a:

I. **oddalić zażalenie;**

II. **zasądzić od strony powodowej (...) Sp. z o.o. na rzecz strony pozwanej (...) Sp. z o.o. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd I Instancji na podstawie art. 1165 § 1 k.p.c. odrzucił pozew strony powodowej (...) Sp. z o.o. w W. o zapłatę przeciwko (...) Sp. z o.o. we W..

Sąd Okręgowy wskazał, że w uzasadnieniu pozwu strona powodowa powołała się na zawartą pomiędzy stronami umowę z dnia 17 września 2010 r., w oparciu

o którą spółka (...) Sp. z o.o. zobowiązała się do wykonania prac budowlanych na rzecz strony pozwanej i na podstawie której domaga się wynagrodzenia za wykonane prace od pozwanej. Pozwana zaś wniosła odpowiedź na pozew, w której w pierwszym rzędzie wniosła o odrzucenie pozwu z uwagi na zapis na sąd polubowny, który znalazł się w § 16 danej umowy. Pozwana wskazała, że Krajowy Sąd Arbitrażowy istnieje, a powódka pomimo zapisu – nie podjęła próby ugodowego zakończenia sporu. Sąd I Instancji podkreślił, że w odpowiedzi na zarzut pozwanej, strona powodowa podniosła, iż w dacie wniesienia pozwu w przedmiotowej sprawie zapis na sąd polubowny był niewykonalny, bowiem powódka nie mogła ustalić (...) adresu Krajowego Sądu Arbitrażowego przy Międzynarodowym Instytucie Mediacji i Arbitrażu we W., a przesyłki wysyłane na adres ujawniony w KRS nie były odbierane. Strona powodowa dołączyła do pisma odpis KRS stowarzyszenia, w którym nie ujawniono adresu sądu polubownego.

Uzasadniając orzeczenie, Sąd I Instancji wskazał, że pozwany umieszczając zarzut zapisu na sąd polubowny w części wstępnej odpowiedzi na pozew, sprostował wymogowi, o jakim mowa w art. 1165 § 1 k.p.c. Sąd I Instancji rozważył również, czy w chwili wnoszenia pozwu zapis na Sąd polubowny był faktycznie niewykonalny, co skutkowałoby niezastosowaniem przepisu art. 1165 § 1 k.p.c., co zaś wynika

z § 2 wskazanego przepisu. Sąd Okręgowy zauważył, że okoliczność niemożności odnalezienia aktualnego adresu konkretnego sądu polubownego została co prawda uprawdopodobniona złożonym przez stronę powodową odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego, aczkolwiek jest to odpis aktualny na dzień 17.12.2012 r., a nie odpis pełny, ani aktualny na dzień wniesienia pozwu. Zdaniem Sądu Okręgowego strona powodowa nie wykazała na dzień wniesienia pozwu, aby nie było możliwe odnalezienie adresu Sądu polubownego, jak i nie wskazała, aby czyniła jakiegokolwiek próby wniesienia sporu do tego sądu. Sąd Okręgowy podkreślił również, że wskazany przez strony w umowie sąd arbitrażowy istnieje, działa, a sam fakt, iż we W. nie ma adresu siedziby nie jest wystarczającym powodem dla uznania całego zapisu na sąd polubowny za niewykonalny.

Zażaleniem z dnia 29 stycznia 2013 r. strona powodowa zaskarżyła powyższe postanowienie w całości i wniosła o jego zmianę poprzez oddalenie zarzutu zapisu na sąd polubowny oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego, argumentując jak w uzasadnieniu pisma na kartach 333 - 341.

Strona powodowa zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu:

1. mające wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 1165 § 2 k.p.c. poprzez jego bezzasadne niezastosowanie, wynikające z przyjęcia, iż zawarty w łączącej strony umowie zapis na sąd polubowny jest wykonalny, pomimo że strona powodowa wykazała, iż wybrany przez strony stały sąd polubowny nie posiada żadnej siedziby i adresu korespondencyjnego, w związku z czym nie była w stanie wnieść sprawy pod jego rozpoznanie;
2. mający wpływ na treść rozstrzygnięcia błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu że strona powodowa nie przedstawiła dowodów na okoliczność niemożliwości ustalenia adresu stowarzyszenia, przy którym ma działać wybrany przez strony stały sąd polubowny, w dniu wytoczenia powództwa, w szczególności zaś odpisu KRS tego stowarzyszenia, aktualnego na tę datę, pomimo że do pozwu z dnia 12 listopada 2012 r. załączyła taki odpis z dnia 9 listopada 2012 r., jak też przedłożyła dokumenty obrazujące datę i przyczyny wykreślenia adresu rzeczzonego stowarzyszenia z Rejestru Stowarzyszeń KRS;
3. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 361 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia jego podstawy prawnej, w szczególności zaś niewskazanie, dlaczego zapis na stały sąd polubowny pozostaje wykonalny, pomimo że sąd ten nie posiada żadnej siedziby, a contrario – w jaki sposób strona powodowa mogła go wykonać, jak też niewytłumaczenie co oznacza niewykonalność zapisu na sąd polubowny w rozumieniu art. 1165 § 2 k.p.c.

W odpowiedzi na zażalenie strona pozwana wniosła o jego oddalenie, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym, dopuszczenie

i przeprowadzenie dowodu z oświadczenia zarządu Międzynarodowego Instytutu Mediacji i Arbitrażu na okoliczność nieprzerwanego prowadzenia przez MIMA działalności statutowej w postaci sądownictwa polubownego, adresów kontaktowych, siedziby instytutu, odbierania korespondencji kierowanej do sądu polubownego, argumentując jak w uzasadnieniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie strony powodowej, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 1165 § 1 k.p.c. w razie wniesienia do Sądu sprawy dotyczącej sporu objętego zapisem na sąd polubowny, Sąd odrzuca pozew lub wniosek

o wszczęcie postępowania nieprocesowego, jeżeli pozwany albo uczestnik postępowania nieprocesowego podniósł zarzut zapisu na sąd polubowny przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Stosownie zaś do treści § 2, przepisu § 1 nie stosuje się, gdy zapis na sąd polubowny jest nieważny, bezskuteczny, niewykonalny albo utracił moc, jak również wtedy, gdy sąd polubowny orzekł o swej niewłaściwości.

Zapis na sąd polubowny uznać należy za niewykonalny wtedy, gdy ze względu na swoją treść lub okoliczności, które zaszły po jego dokonaniu, wszczęcie

i prowadzenie postępowania przed sądem polubownym jest niemożliwe. Przykładem niewykonalności zapisu na sąd polubowny jest m.in. likwidacja stałego sądu polubownego, mającego rozstrzygnąć spór pomiędzy stronami. Przypadki niewykonalności zapisu powinny być wyjątkiem. Jak wskazuje się w piśmiennictwie, nie należy do nich zaliczać sytuacji, gdy zachodzą przeszkody w przebiegu postępowania arbitrażowego, które powinny być usunięte zgodnie z przepisami regulującymi postępowanie (A. Jakubecki (w:), H. Dolecki (red.), T. Wiśniewski (red.), Komentarz do art. 1165 k.p.c., Kodeks Postępowania Cywilnego. Komentarz, Tom V, WKP 2012).

Bezsporne w niniejszej sprawie było, iż strony postępowania w umowie z dnia 17 września 2010 r. dokonały zapisu na sąd polubowny. W § 16 danej umowy wskazano bowiem, że strony zobowiązują się do polubownego rozwiązania wszelkich sporów powstałych na gruncie niniejszej umowy. W razie braku możliwości osiągnięcia kompromisu, Sądem właściwym do rozstrzygnięcia sporu będzie Krajowy Sąd Arbitrażowy przy Międzynarodowym Instytucie Mediacji i Arbitrażu we W. (k 41).

Nie była również sporna okoliczność, iż strona pozwana w odpowiednim momencie, tj. przed wdaniem się w spór, zgłosiła zarzut zapisu na sąd polubowny, będący podstawą odrzucenia pozwu na podstawie art. 1165 § 1 k.p.c.

Powoływanie się przez stronę powodową na brak możliwości odszukania adresu sądu polubownego, pod jurysdykcję którego strony w umowie z dnia

17 września 2010 r. poddały rozstrzygnięcie ewentualnych sporów, uznać należy za nieuzasadnione. Zauważyć bowiem trzeba, że strony w § 16 danej umowy wskazały konkretny sąd polubowny właściwy do rozstrzygnięcia sporów – tj. Krajowy Sąd Arbitrażowy przy Międzynarodowym Instytucie Mediacji i Arbitrażu we W.. Odnalezienie adresu wskazanego sądu polubownego, który istnieje i nieprzerwanie funkcjonuje leży bezwzględnie w gestii strony powodowej. Podkreślić należy, że brak jest przepisu, który nakazywałby stronom umieszczenie w umowie o zapis na sąd polubowny, czy też w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszenia, przy którym działa sąd polubowny, adresu danego sądu. Oznaczenie w umowie pełnej

nazwy sądu polubownego, tj. podanie danych konkretnego sądu, uznać należy za wystarczające. Strona powodowa, będąca spółką kapitałową – a zatem profesjonalnym podmiotem uczestniczącym w obrocie gospodarczym, nie powinna mieć trudności w odnalezieniu adresu Krajowego Sądu Arbitrażowego przy Międzynarodowym Instytucie Mediacji i Arbitrażu we W..

Zarzuty strony powodowej dotyczące braku wskazania w KRS Międzynarodowego Instytutu Mediacji i Arbitrażu we W. adresu Krajowego Sądu Arbitrażowego przy Międzynarodowym Instytucie Mediacji i Arbitrażu we W. są tym bardziej niezasadne, gdy wziąć pod uwagę załączone przez stronę pozwaną do odpowiedzi na zażalenie oświadczenie Międzynarodowego Instytutu Mediacji i Arbitrażu z dnia 4 marca 2013 r., w którym zostało wskazane że Krajowy Sąd Arbitrażowy przy Międzynarodowym Instytucie Mediacji i Arbitrażu we W. nieprzerwanie funkcjonuje i istnieje. Jak wskazała strona pozwana – skontaktowanie się jej pełnomocnika ze stowarzyszeniem, przy którym działa Krajowy Sąd Arbitrażowy przy Międzynarodowym Instytucie Mediacji i Arbitrażu we W. nie napotkało żadnych trudności. Dowodem tego jest powołane, załączone oświadczenie stowarzyszenia z dnia 4 marca 2013 r.

Dodatkowo wskazać należy, iż powoływanie się przez stronę powodową w zażaleniu na okoliczność ustalenia niesfunkcjonowania danego sądu polubownego pod adresem przy ul. (...) we W. od początku 2005 r., jest bezzasadne również i z tego względu, że strona powodowa zawarła ze stroną pozwaną umowę o poddaniu pod rozstrzygnięcie ewentualnych sporów stron pod osąd Krajowego Sądu Arbitrażowego przy Międzynarodowym Instytucie Mediacji i Arbitrażu we W. we wrześniu 2010 r. Jeżeli zatem strona powodowa w dniu zawarcia umowy nie interesowała się danymi sądu polubownego, pod osąd którego poddała ewentualne, przyszłe spory ze stroną pozwaną, w tym nie interesowała się adresem sądu, a co za tym idzie – akceptowała swój brak wiedzy w tym zakresie, to biorąc pod uwagę zawodowy charakter jej działalności, niedołożenie w tym zakresie wymaganej od profesjonalisty należytej staranności obciąża jedynie stronę powodową. Rzekomy brak wiedzy powoda o adresie Sądu polubownego nie stanowił przeszkody w zawarciu ugody.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie zaszyły okoliczności, o których mowa w art. 1165 § 2 k.p.c. wyłączające stosowanie § 1 danego przepisu, zgodnie z którym Sąd odrzuca pozew w razie wniesienia do sądu sprawy dotyczącej sporu objętego zapisem na sąd polubowny. Zawarty w umowie z dnia 17 września 2010 r., zapis na sąd polubowny nie może być wbrew twierdzeniom strony powodowej uznany za niewykonalny.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Kwota zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pełnomocnika strony pozwanej, będącego radcą prawnym, wynika z § 2 ust. 1 i 2

w zw. z § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny uznał zażalenie strony powodowej za niezasadne i na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił je, o czym orzekł w postanowieniu.

MR-K